
Inhoud

Voorwoord – 9

Samenstelling van de werkgroep – 11

Samenvatting – 13

Samenvatting van de aanbevelingen – 13

Symptomen van het PD – 13

Criteria voor PD – 14

Risicofactoren – 14

Meetinstrumenten – 14

Patiëntenperspectief en ouderperspectief – 15

Niet-medicamenteuze interventies – 16

Medicamenteuze preventie – 17

Medicamenteuze interventie – 18

Somatische, cognitieve, psychologische en psychiatrische gevolgen
van een PD – 18

Hoofdstuk 1 Algemene inleiding – 21

Probleemstelling – 25

Doel van de richtlijn – 28

Afbakening van de richtlijn – 28

Beoogde gebruikers van de richtlijn – 30

Opbouw van de richtlijn – 30

Literatuur – 31

Hoofdstuk 2 Methodiek richtlijnontwikkeling – 35

AGREE – 35

Werkgroep – 35

Belangenverklaring – 35

Knelpuntenanalyse – 35

Patiëntenparticipatie – 36

Uitgangsvragen en uitkomstmaten – 36

Strategie voor zoeken en selecteren van literatuur – 36

Kwaliteitsbeoordeling individuele studies – 37

Samenvatten van de literatuur – 37

Beoordelen van de kracht van het wetenschappelijk bewijs – 37

Formuleren van de conclusies – 37

Overwegingen – 38

Formuleren van aanbevelingen – 38

Indicatorontwikkeling – 38

Kennislacunes –	38
Commentaar- en autorisatiefase –	38
Implementatie –	39
Juridische betekenis van richtlijnen –	39
Herziening –	39

Hoofdstuk 3 Symptomen van het pediatrisch delier – 41

Inleiding –	41
Zoekstrategie –	41
Selectiecriteria –	41
Samenvatting van de literatuur –	41
Conclusie –	47
Overwegingen –	47
Aanbevelingen –	48
Literatuur –	48

Hoofdstuk 4 Criteria voor pediatrisch delier – 51

Inleiding –	51
Zoekstrategie –	52
Selectiecriteria –	52
Samenvatting van de literatuur –	52
Conclusies –	54
Overwegingen –	54
Aanbevelingen –	54
Literatuur –	55

Hoofdstuk 5 Risicofactoren – 57

Inleiding –	57
Zoekstrategie –	57
Selectiecriteria –	57
Samenvatting van de literatuur –	58
Conclusies –	60
Overwegingen –	60
Aanbeveling –	61
Literatuur –	61

Hoofdstuk 6 Meetinstrumenten pediatrisch delier – 63

- Inleiding – 63
- Instrumenten – 64
- Zoekstrategie – 64
- Selectiecriteria – 64
- Samenvatting van de literatuur – 65
- Meetschalen – 65
- Conclusies – 70
- Overwegingen – 71
- Aanbevelingen – 77
- Literatuur – 78

Hoofdstuk 7 Patiëntenperspectief en ouderperspectief – 81

- Inleiding – 81
- Zoekstrategie – 82
- Selectiecriteria – 82
- Samenvatting van de literatuur – 82
- Inbreng van ouders – 83
- Conclusies – 84
- Overwegingen – 84
- Aanbevelingen – 87
- Literatuur – 88

Hoofdstuk 8 Niet-medicamenteuze interventies – 91

- Inleiding – 91
- Zoekstrategie – 91
- Selectiecriteria – 91
- Samenvatting van de literatuur – 92
- Conclusie – 93
- Overwegingen – 93
- Aanbevelingen – 94
- Literatuur – 95

Hoofdstuk 9 Medicamenteuze preventie delier – 97

- Inleiding – 97
- Zoekstrategie – 97
- Selectiecriteria – 98
- Samenvatting van de literatuur – 98
- Conclusie – 98
- Overwegingen – 98
- Aanbevelingen – 99
- Literatuur – 99

Hoofdstuk 10 Medicamenteuze interventies – 101

- Inleiding – 101
- Zoekstrategie – 102
- Selectiecriteria – 102
- Samenvatting van de literatuur – 102
- Benzodiazepines – 104
- Samenvatting van de literatuur – 104
- Conclusies – 104
- Overwegingen – 105
- Dosering – 107
- Tolerantie en veiligheid – 109
- Aanbevelingen – 110
- Literatuur – 111

Hoofdstuk 11 Somatische, cognitieve, psychologische en psychiatrische gevolgen van een pediatrisch delier na ontslag bij patiënten en ouders – 113

- Inleiding – 113
- Zoekstrategie – 114
- Selectiecriteria – 114
- Samenvatting van de literatuur – 114
- Conclusie – 114
- Overwegingen – 115
- Aanbevelingen – 116
- Literatuur – 116

Slotwoord – 119

- Bijlage 1 Afkortingen- en begrippenlijst – 121*
- Bijlage 2 Samenvatting management – 125*
- Bijlage 3 Samenvatting werkvloer – 127*
- Bijlage 4 Folder pediatrisch delier – 131*
- Bijlage 5 Lacunes in kennis – 135*
- Bijlage 6 Indicatoren – 139*
- Bijlage 7 Patiëntenparticipatie: samenvatting van interviews met ouders van kinderen die een delier hebben doorgemaakt – 143*
- Bijlage 8 Evidencetabellen per uitgangsvraag – 147*
- Bijlage 9 Zoekverantwoording – 163*

Voorwoord

*The brain is wider than the sky,
For, put them side by side,
The one the other will include
With ease, and you beside.
Emily Dickinson, no. 632 (circa 1862)*

De aanleiding voor deze *Multidisciplinaire richtlijn pediatrisch delier* (PD) is de actualisering van de multidisciplinaire *Richtlijn delier* door de Nederlandse Vereniging van Klinische Geriatrie (NVKG) en de NVvP, welke startte in 2010 (NVKG, 2013). Evidence-based werken wordt steeds meer de standaard voor medisch handelen, ook in Nederland. Richtlijnen kunnen daarbij, maar bijvoorbeeld ook bij onderwijs en opleiding, een belangrijke faciliterende rol spelen. In 2004 verscheen de eerste *Richtlijn delirium* in Nederland, geïnitieerd door de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP). In 2010 verscheen er een versie van de Nederlandse Vereniging voor Intensive Care (NVIC), specifiek met betrekking tot het delier op de intensive care. In geen van beide richtlijnen werd stilgestaan bij het PD. Het gemis werd wel ervaren, zowel door de auteurs zelf als door de collega's in het veld. De eerste gegevens laten zien dat het PD, zeker bij kritisch zieke kinderen op een pediatrische intensive care unit (PICU), een klinisch belangrijke, maar ook een sterk ondergewaardeerde en miskende aandoening is (Kudchadkar et al., 2014; Schieveld & Janssen, 2014). Wij hopen dat deze *Multidisciplinaire richtlijn pediatrisch delier* kan bijdragen aan een geïntegreerde multidisciplinaire richtlijn delier waarin alle leeftijdsklassen en, zo veel mogelijk, ook alle settings aan de orde komen (Schieveld et al., 2014).

Literatuur

- Johnson, T.H. (Ed.) (1976). *The Complete Poems of Emily Dickinson*. Little, Brown and Company.
- Kudchadkar, S.R., Yaster, M., & Punjabi, N.M. (2014). Sedation, sleep promotion, and delirium screening practices in the care of mechanically ventilated children: a wake-up call for the pediatric critical care community*. *Critical Care Medicine*, 42(7), 1592-1600.

Schieveld, J.N.M., & Janssen, N.J.J.F. (2014). Delirium in the pediatric patient. On the growing awareness of its clinical interdisciplinary importance. *JAMA Pediatrics*, *168*(7), 595-596.

Schieveld, J.N., Brouwers, A.G., & Schieveld, B.R. (2014). On the lack of standardized essential PICU guidelines. *Critical Care Medicine*, *42*(7), 1724-1725.